СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДИЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 31. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 8. лютого, 1928. VOL. XXXVI. No. 31. Jersey City, N. J., Wednesday, February 8, 1928. THREE CENTS.

ЩЕ ОДИН ЕМІГРАЦІЙНИЙ ПРОЄКТ

СЕНАТОР ВОТСОН ВНОСИТЬ „БИЛ" У ПОРОЗУМІННЮ З ДЕПАРТАМЕНТОМ ПРАЦІ.

ВАШИНГТОН, 6. лютого. — Хоча конгресового вирішення вижидає тепер що найменче чотири нові проєкти іміграційного закона, сенатор Вотсон з Індіяни вносить ще один проєкт. Сей має за собою повагу департаменту праці, в порозумінню з котрим Вотсон виробляв свій проєкт.

Сей проєкт мавби далеко йдучі наслідки на дальшу іміграцію до Злучених Держав. Він піднявби квоту імігрантів з Англії та північної (протестантської) Ірляндії в двоє або й більше, а зате обтявби число імігрантів з Айриської Держави, Німеччини, Швеції, Норвеґії, Данії, Польщі, Швайцарії. Іміграція з Мексика малаби бути обнижена до одної десятої дотеперішнього числа.

АМЕРИКА Й ФРАНЦІЯ ПІДПИСУЮТЬ АРБІТРАЦІЙНУ УГОДУ.

РОБЛЯТЬ НАДІЇ НА НОВУ УГОДУ ПРО ПРОГОЛОШЕННЄ ВІЙНИ БЕЗЗАКОННОЮ.

ВАШИНГТОН, 6. лютого. — У канцелярії департаменту стейту підписано нині серед надзвичайних урочистостий новий арбітраційний трактат між Злученими Державами й Францією.

Надзвичайні врочистости мали свою основу в тому, що трактат підписано якраз у 150. річницю підписання першого трактату Злучених Держав. Сей трактат був підписаний в 1778. році, і то в хвилі, коли американська революція була в найтяжчому положенню.

На основі сього трактату оба краї зобовязуються віддати свої непорозуміння до арбітрації (під мировий суд). У трактаті признається з одного боку „засаду Монрова", після котрої ніяка европейська держава не повинна мішатися в Америку, та приналежність Франції до Ліґи Народів.

З підпису свого трактату Французи роблять собі надію, що Злучені Держави легко підпишуть другу угоду, себто угоду про проголошенне війни незаконною.

СЕНАТОРИ ДОМАГАЮТЬСЯ ДАНИХ ПРО НІКАРАҐВУ.

СЕНАТОР БОРА ЗАЯВЛЯЄТЬСЯ ЗА ПОТРЕБОЮ СЛІДСТВА.

ВАШИНҐТОН, 6. лютого. — У сенаті далися нині знова чути голоси проти політики уряду. Сенатор Бора, голова сенатового комітету для заграничних справ, предложив сенатові резолюцію, яка домагається від секретаря Вилбера предложення сенатови всіх фактів про участь американської фльоти в інтервенції в Нікараґві.

Сенатор Кинґ з Юти вніс другу резолюцію, якою уповноважнюється судовий комітет сенату розвести слідство над тим, чи президент Кулидж має на основі американської конституції право посилати до Нікараґви американських маринарів без відома й дозволу конґресу.

З Нікараґви приходить чутка, що Сандіно, провідник лібералів, який мав уже згинути в бою, знова появився живий і нераненний.

ГОРОЖАНСЬКА ВІЙНА В МЕКСИКУ.

УРЯД УЖИВАЄ ЛІТАКІВ ДО БОМБАРДОВАННЯ ПОВСТАНЦІВ.

МЕКСИКО, 6. лютого. — На приказ федерального уряду летуни федерального війска стережуть довкола стейт Халіско, щоби не допускати до сього стейту, в якому є богато повстанських банд, діставати оружа зпоза стейту. Як тільки де покажеться каравана з пересилкою клунків, літаки сейчас спускають на них бомби.

ЦЕРКВИ ШУКАЮТЬ ПРИЧИНИ ЗАНЕПАДУ ПРОТЕСТАНТИЗМУ.

ДОБАЧУЮТЬ ПРИЧИНИ В БОГАЦТВІ АМЕРИКИ.

НЮ ЙОРК, 6. лютого. — Так звана Церковна Ліґа Мущин розіслала до визначних протестантських церковників квестіонар (лісту питань), в якому звертає увагу на факт, що за послідний рік 32 проценти (себто майже одна третина) всіх церков презбитеріянських, баптиських і методиських не могла показатися навіть одним наверненим чоловіком. Квестіонар питався: Що за біда з церквами?

У відповідь на сей квестіонар Ліґа дістала дуже цікаві відповіди. Відповіди подають ріжні причини занепаду сих протестантських церков. Звичайно, за першу причину подають богацтва Америки, мовляв, Америка так забогатіла, розжилася в добрі, що їй нікуди до релігії. Декотрі бачуть першу причину в тому, що протестанти Америки замісць зеднатися, розеднуються та сваряться між собою.

СТЕЙТ ЗАМИКАЄ ТРИ БАНКИ В МІЯМІ.

МІЯМІ, Флорида, 6. лютого. — Фінансовий стан сього стейту находиться перед тяжкою крізою. Недавно збанкротувало будівельне товариство Дейд Кавнті Секюріті Ко., що мало 18 і пів міліона долярів капіталу. Се спричинило державну контролю в ріжних банках. Стейтовий уряд після контролі замкнув три місцеві стейтові банки, які вели недозволені грошеві операції, які мусіли відбитися тяжко на стані сих банків.

АНҐЛІЯ РІВНОЖ ПРОТИ СУБМАРИН.

ЛОНДОН, 6. лютого. — З міністерства заграничних справ Великої Британії подають, що Анґлія готова кождої хвилі прихилитися до пропозиції секретара стейту Келлоґа і згодитися на усунення субмарин як воєнного средства. Анґлія була вже того погляду ще перед 8 роками, а лорд Балфур і Лі пробували це переформувати на вашинґтонській морській конференції. Мимо того Анґлія сумнівається, щоби на таку пропозицію згодилися Франція і Італія, а навіть инші слабші держави.

СУДЯТЬ.

КАМІНЕЦЬ на Поділлю. — Революційним трибуналом розглядалося справу двадцяти семи повстанців під керуванням Харка. Ватажком було доконано богато нападів на адміністративні установи та забито аґентів большевицької влади в 1927 р.

Сім засуджено до найвищої кари, решта до тюрми.

ВІДЕНЬ ПОДІЛИВСЯ НА ДВА ТАБОРИ.

ВІДЕНЬ, 2. лютого. — Віденьвсе був гордий на те, що він є музичним і лікарським центром. От і через те повстали тут горячі сварки на тему, чи лікар Доплер, що винайшов новий спосіб відмолоджування є дійсний винахідник чи фейкер. Того послідного найбільше Віденці побоюються, бо це готове попсувати їхню добру репутацію.

27 ТИСЯЧ ВЯЗНІВ У ПОЛЬЩІ

Польський віцеміністр справедливости, Цар, в журналістичному інтервю сказав, що Польща має 333 вязниці, поділені на три кляси, а дня 1 вересня 1927 року було 27,213 вязнів, у цьому 15,887 карних і 11.326 слідчих. Віцеміністр Цар твердить, що в польських вязницях не бють навіть політичних вязнів.

БОЛҐАРІЯ КРАЇНА НАЙСТАРШИХ ЛЮДЕЙ.

Вже давно знане є, що Болґарія є країна, де жиє богато столітних людей. Передовсім по селах. Статистикою виказано, що з початком цього року жило в Болґарії взагалі 2.161 людей старших як сто літ. Із них було 1.169 жінок а 992 мущин. Болґарський статистичний уряд утворив власну комісію з лікарів і соціольоґів, які мають розслідити, чому ці люде завдячують такий поважний вік.

БУРЕВІЙ У ТАТРАХ.

В Татрах розшалівся буревій, якого не затямили тут від 15-ти літ. Усі телеґрафічні й телефонічні получення зірвані. Богато домів у Старому й Новому Смоківці зрівняних з землею. Величезні шкоди в лісах.

НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Київський відділ Всеукраїнського Науково-Дослідного Інституту ім. Тараса Шевченка приступив до вивчення життя й творчости Тараса Шевченка і письменників після шевченківської доби.

В першу чергу Марка Вовчка, Куліша, Нечуй-Левицького, Франка, Лесі Українки, Коцюбинського та Мирного.

Інститут має вже чимало історично-літературних матеріялів, які поступово друкуються.

МИХАЙЛОВСЬКИЙ МОНАСТИР ПІД КЛЮБ КОМСОМОЛЬЦІВ.

З Київа повідомляють, що большевицькою владою Михайловський монастир у Київі перетворено у клюб.

В самім вівтарі прилаштовано сцену. Михайловський монастир був резиденцією епископату.

Серед населення ся профанація викликає велике обурення.

ДАВНИЙ ЦЕРКОВНИЙ ШЛЮБ У БОЛЬШЕВИКІВ.

В СРСР. введено замісць церковного, революційний шлюб. Тепер предложили, щоби був лише революційний шлюб, а церковний шлюб щоби зовсім скасувати. Одначе ця проба не вдалася, тому комісаріят праці розпорядив, щоби церковний шлюб відбувався на давний спосіб. Так отже церковний шлюб у большевиків знову оживе.

ПОРАДИ ДЛЯ ЩАСЛИВОГО ПОДРУЖОГО ЖИТТЯ.

В одній анґл. часописи якась визначна робітниця на суспільному полі помістила статтю, в якій займається умовинами щасливого подружого життя. „Я запримітила — пише авторка — що більшість непорозумінь і суперечок у подружі повстає з грошевих причин. Тому стараюся скромні доходи мого чоловіка використати раціонально. Беру теж живу участь у всіх справах мого чоловіка, але оставляю йому повну свободу у виборі розривок. Я є теж думки, що до щасливого подружого життя причиняється це, що чоловік і жінка мають деякі спільні справи. Тоді виключена нудьга, а можлива є цікава виміна думок. Незвичайно важне є вміти заволодіти над собою". Авторка все старалася про те, а чоловік бачучи це, також не давав піривати себе гнівови чи злому гуморови, що так часто закоючує подружу згоду. На загал її поради такі: оминати всяку нагоду до непорозуміння; мущина повинен признавати умові вартости жінки й старатися розвивати їх; подружа повинно жити зі собою наче приятелі; треба бути молодою в думках і почуваннях; старатися передусім ущасливити чоловіка.

СКІЛЬКИ Є УКРАЇНЦІВ НА СВІТІ?

Досить часто на сторінках укр. преси можна вичитати ріжні дані що до числа Українців на світі, причому ця ріжниця в числі вагається від 36 до 50 млн. На підставі певних статистичних даних можна раз усталити загальну цифру і означити її на 42 млн. Що до поодиноких країв, то число Українців буде: в Рад. Україні — 23.000.000, в Рад. Союзі поза В. Україною — 8,000,000, під Польщею — 7,000,000, під Чехією — 750.000, під Румунією — 2.000,000, на еміґрації і в Америці — 1,250,000. Ця цифра (42 млн.) є мінімальна.

ТЕАТР.

Артист Голинський, що співає тепер в Харківській Державній Опері, одержав запрошення на ґастролі до Петербурської опери. Він виступить у опері „Аіда" — Верди.

Так само артист одержав запрошення до Букарештської опери.

БОГАТО КОРОЛІВСЬКИХ ПРЕСТОЛІВ ПОВАЛИЛИ ГАРНІ ЖІНКИ.

Жінки дуже часто причинялися до повалення престолів і нищення династій. Упадок Бурбонів приготовили любовниці останніх французьких королів: золотоволоса Жанна Воберніє, знана як мадам Дюбарі, марнотравна маркіза Де Монтестан, Франціска де ля Ментенон і славна мадам Помпадур. Стара династія Габсбурґів зазнавала сильних потрясень, аж вкінці впала також завдяки жінкам. Після втечі архикнязя Фердинанда Сальватора зі жидівочкою Міці основи престола нарушила сильно таємнича смерть архикнязя Рудольфа і його любки баронівної Марії Вечери. Морґанатичне подружа архикнязя Франца Фердинанда з Чешкою Хотек і звязана з цим сараєвська траґедія спричинили вкінці упадок австро-угорської держави і габсбурської династії. Сумні також наслідки потягнула за собою пристрасна любов сербського короля Олександра до гарної вдови по лікарю, пізнішої королевої Драги. Любов ця закінчилася вбивством королівської пари. Відтоді династія Обреновичів утратила на все престіл. До траґічної катастрофи династії Романових богато причинилася цариця Олександра Федорівна і її зносини з Распутіном. Останні події в Румунії потверджують погубний вплив жінок на долю династії.

ПАРЛЯМЕНТАРНІ ВИСЛОВИ.

Пруський посол Штрайхер виступив прилюдно проти нюренберського бурмистра Ліппе і закінчив свою промову жестом у бік бурмистра, що сидів недалеко: „Бажаю вам здохнути як свиня". Суд засудив палкого посла за „необережний вислів" на місяць вязниці.

АНҐЛІЙСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ОТВОРЕНИЙ

СЕРЕДНЬОВІЧНА ПАРАДА ЗАДЕРЖАНА. — ПАРЛЯМЕНТ ВИРІШИТЬ ПРАВО ГОЛОСОВАННЯ 21-ЛІТНИХ ЖІНОК. — БОРОТЬБА З ПРОГИБІЦІЮ.

ЛОНДОН, 6. лютого. — Взавтра вийде анґлійський король Юрій зі своєї палати в середньовічнім золотім повозі, запряженім в 8 пар коней, щоби відчинити нову сесію парляменту. Клопіт тільки з королевою, котра захоріла і не може взяти участи в церемонії. По тій причині не знають, що зробити з троновим кріслом, що стоїть побіч трону її мужа. Одні за тим, щоби його цілком забрати, а другі, щоб залишити. І ломлять собі бідні голови.

Парлямент буде вирішувати декілька важніших справ, до яких належить в першу черґу поширене голосовання для жінок. Після проєкту дістануть право голосовання всі жінки з укінченим 21. роком життя без огляду на їх заняттє і маєтковий стан. В той спосіб прибуде 5 міліонів голосуючих.

До Лондону прибули вже всі визначні політичні лідери. Мек Доналд, провідник робітничої партії, вернув зі Шотляндії, покріплений на здоровлю. Премієр Болдвин вернув зі своєї фарми, а Ллойд Джордж зі своєї подорожі з Бразилії. Кажуть, що цей послідний мимо своїх 65 літ виглядає здоров і повний запалу.

Горячу дебату викличе спроба фабрикантів алькоголю знижити податок на віску. Отсей податок виносив до війни 35 центів за фляшку, а тепер виносить $2. Консерватисти будуть за знижкою. Але буде сильна опозиція, на чолі якої буде стояти Лейді Астор, що заявиться за введенням прогибіції в Анґлії.

НЕ БУДЕ ЗВОРОТУ НА ПРАВО.

НОВИЙ ВИБОРЧИЙ ЗАКОН ПРИЗНАЄ БІЛЬШІ ПРАВА БІДНИМ, А ОБМЕЖУЄ БАГАТИХ, ЙДЕ ОТЖЕ НА ЛІВО. — НА ВЕСНІ БУДЕ МОЖНА ПІЗНАТИ НАСЛІДКИ ЦЕЇ ПОЛІТИКИ СОВІТІВ.

МОСКВА, 6. лютого. — Справа з опозицією скінчена. Консеквентно можна було надіятися, що совіти подвигнуться на право, себто, що станеться це, проти чого боровся Троцький і другі опозиціоністи. Та на таке не виглядає. Не видно з боку совітів старань, щоби стати членом Ліґи Націй, ні не видно особливших зусиль, щоби дістати заграничну позичку. У внутрійшній знова політиці йдуть вони зате радше на ліво. Бо ото новий виборчий закон скріпляє комуністичні ряди новим елементом, вербованим з найбіднійшої верстви. Податки, наложені на бідних, будуть зменшені, а за те підвищені податки багатшої кляси. До совітських урядів допущено більшу скількість бідних, а елімiновано значне число багатих.

Що до навязання зносин з европейським капіталом, то совіти не від того, щоби дістати гроші, але не вірять в стабілізацію европейського капіталу ні в европейський мир. Все те одначе не є нічим іншим, а тільки новим експериментом. Найблища весна вирішить долю тих експериментів. Як тільки селяне не засіють стільки землі, що потреба і в той спосіб виявлять своє неголодовання до совітської влади, буде мусіла вона завернути зі своєї дороги на ліво, як завернула за часів Леніна.

НІМЕЧЧИНА ПРОТИ ПЕРЕНЕСЕННЯ ЛІҐИ ДО ВІДНЯ.

БЕРЛІН, 6. лютого. — Ліґа Націй застановляється над порпозицією Австрії, згл. міста Відня, щоби перенести місце осідку Ліґи до Відня до палати бувших австрійських цісарів і других, які відступає Лідзі місто і австрійська держава. В той спосіб хоче Відень ратувати свою давню славу.

Проти цего заявляється німецька опінія, хоч німецький уряд заховується невтрально. Німці кажуть, що це припинить злуку Австрії з Німеччиною.

ДОБРОБУТ В АЛЬЗАЦІЇ РОСТЕ.

ШТРАСБУРҐ, 6. лютого. — Альзація зискала під Францією. Таке враження відніс американський кореспондент. Штрасбурський порт зріс в подвійну силу. За один рік перейшло через него 4,000,000 тон, себто два рази стільки, як перед війною. Альзація достарчає сегодня одну третину поташу цілого світа. До війни вартували майни 400,000,000 франків, а тепер вартують 7,000,000,000. Доходи з тютюну, нафти і заліза подвоїлися, а ощадности населення зросли за послідний рік о 5,000,000,000 франків. В кождій місцевости маємо тепер електричне освітлення і модерні уліпшення. Штрасбурський університет подвоїв число студентів. Поступ на кождім кроці.

АНОНІМНИЙ ДОБРОДІЙ.

ЗЛОЖИВ 500,000 ФУНТІВ СТЕРЛІНҐІВ ДО ДЕРЖАВНОЇ КАСИ НА СПЛАТУ ДЕРЖАВНИХ ДОВГІВ.

ЛОНДОН, 6. лютого. — Міністер фінансів Винстон Черчил одержав від незнаного добродія чек на 500,000 фунтів стерлінґів (около $2,400,000), які призначено на сплату державних довгів. Гроші ті мають якийсь час лежати в касі і процентуватися, а по тім мають бути ужиті на сплачення довгу Анґлії.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА (Поодинчне число три центи)	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Загравиці:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
Телефон „Свободи": 488 Montgomery. Тел. У. Н. Союза 1848 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НА ЧИСТУ ВОДУ

Не вийдемо ніколи з душної атмосфери, в якій живемо, коли завчасу не поробимо змін і не достроїмо ціле наше народне життя до зміненої ситуації. І так:

Січова Організація мусить шукати нових шляхів, щоби притягнути до себе молодь. Січову традицію мусять піддержувати і заховувати кадри старих і випробуваних Січовиків, але молодь повинна звільна перебирати чолові місця і модернізувати Січ на взір американських спортових товариств. Звязувати Січ з політичною, монархістичною пропагандою чи переміновати її на свого рода Братство Апостольства Молитви — це значить свідомо її руйнувати і числити її істнування на так довго, як довго буде жити кількох монархістичних чи релігійних фанатиків. Молоде покоління з тим нічого спільного мати не схоче.

Ліга Американсько-Українських Горожан має перед собою прекрасну будучність. До неї пристане молодь ще найскорше і тут найрадше возьметься до роботи. Треба тільки її більше оживити і знайти для неї якийсь певний спільний плян праці. Через добре зорганізовану Лігу буде можна добитися певних політичних успіхів. Бож і Українці не можуть резиґнувати з того, щоби з української іміґрації не входив ніхто до конґресу, сенату чи стейтової леґіслятури. Підготовити своїх сенаторів і конґресменів і допомогти до їх вибору — це повинно бути завданнем Ліґи. А те завдання зацікавить цілком певно нашу тут роджену молодь.

І Рідна Школа в Америці мусить перейти ту реформу, яку започаткувало Обєднанне. Ми свідомі тих колод, які будуть бунтувати дяко-учителів, щоби при їх допомозі знищити добре діло. Але ми віримо, що наші дяко-учителі зрілі, свідомі і патріотичні громадяне. А як такі, розуміють добре, що реформа української школи в такім змислі, як це започаткувало Обєднання, річ конечна, коли хочемо вратувати для нашого народа тих, що займуть незабаром по нас місце.

А чи потребує якої реформи українська церква в Америці, про те знають найкраще українські священики, котрі в страху, що незабаром не стане вірних. До того добиває ще у нас українську греко кат. церкву сам її провід, коли мішає церкву з монархістичною пропаґандою, боронить рутенства та виступає проти Франка і т. п. З такої церкви Українець-католик, що є заразом і Українцем патріотом, ніякої користи як Українець не має.

З тих всіх справ мусить собі здати справу наша преса. Вона повинна їх розвязувати. Не тільки вона, але всі ми мусимо закасати руки і спокійно та розважно розібрати ті питання та знайти спільний шлях. Інакше в короткім часі і сліду не стане по українській іміґрації в Америці.

НА КОНЦЕРТІ СОЛЬОМЕЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ

Я не знаю минулого української артистки, я не знаю її і ніколи не чув раніше. Але на концерт ішов з готовою думкою. Чому? Сам не знаю. Може тому, що я вже знаю таких артистів-співаків, як Олександер Мишуга і Модест Менцінський.

А вони ті, що віддали усе своє життя тільки співові.

Не збираюся розбиратися в техніці та вартости чи неварτости голосових даних; я хочу лише поділитися своїми враженнями з концерту в Мекка Авдиторіюм.

Перше, не так багато людей. Може кого і здивує — я був задоволений, бо виходило, що прийшли найсвідоміщі; ті, що найбільше цікавляться серіозною штукою, серіозною музикою, а не прийшли подивитися лише на саму артистку. Легкий гомін свідчив про наче святочний настрій.

Ніби боялися люде гомоніти голосно, як це буває в храмі, коли людина, настроєна релігійно, не в стані голосно вимовити слова. Тихо, без дзвінків, гасне світло й заслона безшумно відкрила глядачам простий павільон, обставлений пальмами, в тоні, пристосованім до всієї архітектури театру. За хвилю зявляється і сама артистка, вбрана з найбільшою простотою. Поволі затихає придушене й без того гомоніння. Нарешті тихо.

Кілька акордів прелюдії і...

Чарівні звуки невідомої мені пісні.

Пісні, слова якої не промовляли до мене. Зате звуки ніби напоєні сонцем: то лагідні, притишені, то мов хвилі бурливі летіли, бризками розліталися й знов пещенням, наче солодке кохання залазило у саму душу і лоскотало там, де серце билося нерівно.

І так хотілося сидіти, затаївши дух, і слухати без кінця.

Італійські пісні зпід блакитного неба змінилися соняшними еспанськими, еспанські заступили холодні анґлійські і чулося у звуках пісень і повітря прозоре знад Середземного моря і огонь та пестощі нащадків Маврів.

Навіть в піснях ворожих нам народів шляхотна інтерпретація артистки робила наших ворогів ліпшими і не такими брутальними.

З ледви стриманим нетерплінням ждав я своєї рідної, степової, Дніпрової, могутньої мінорно-веселої, журливо-танкової. Тої пісні, що не дала забути нам: хто ми такі, тої пісні, що затримала в нас націю; яка не дала нам загубитись, загинути.

Нарешті ось вона. Зачалася весело, що аж у танок зривала й, здавалося, скінчиться зараз шаленим вихром. То вже така натура Українця, щоб мішати весілля з сумом та журбою. Так і в пісні, бо пісня наша це душа наша. Пригадалася мені і дівчина і місто і троїсті музики і ті горювання дівчини, що боїться лищитися в дівках.

І що не пісня то мережка, що не пісня то скалок наших емоцій, утілених у пісню. Я не знаю, чи є слова, якимиб можна висловити те замилування, те зачарования, що опанувало мною.

І мимоволі пригадався мені вираз одного музики після концерту Шаляпіна: За одну таку людину можна стерпіти істновання тисячів других — нездар.

Василь Бобрів.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

КЛІВЛЕНД, О. Тов. Сокіл, від. 336, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться дня 12. лютого, в гали Укр. Нар. Дому, в годині 1-ій пополудни. Проситься тих членів, котрі довгують за 1927 рік, щоби зложили вкладки на згаданих зборах, бо в противнім разі будуть виключені з товариства. — Павло Коваль, секр.

МІНЕАПОЛІС, МІНН. Тов. Богдана Хмельницького, від. 345, подає до відома всім членам, що на будуче мітінґи будуть відбуватись не в 3-ту неділю, але в 2-гу неділю по першім. Слідуючий мітінґ відбудеться в неділю, 12-го лютого, в гали 505 — 4th St., N. E., зараз по 12-ій годині. Просимо приходити на мітінґи, бо є дещо до полагодження, а головно треба нам дещо подумати про наш Сиротинець. Будемо принимати нових членів без вступного. — Андрущак, Кузик.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НЮЙОРСЬКИМ УКРАЇНЦЯМ ПІД РОЗВАГУ.

Кождого року Українці з Ню Йорку і околиці обходять Шевченкове свято одинцем. Одно або два товариства, одна або друга група людий. Часто в один і той самий день. Публика через те не дописує ні одним ві другим.

Сего року я піддаю думку, щоби зробили Шевченкове свято всі Українці міста Ню Йорку разом. Щоби взяли участь всі, без ріжниці партій і релігійного переконання. Маємо цего року велику нагоду: можемо дати такий концерт на високу скалю й з найлучшими силами. На цей концерт попросити паню Крушельницьку, п. Дідура, наших визначних співаків, скрипаків, артистів.

Я думаю, що це буде можна легко перепровадити та замісць кількох концертів „партійних" зробити один загальний, щоби в ньому всі взяли участь. Всі товариства й організації най зійдуться на спільну нараду, утворять спільний комітет, умовляться щодо програми, місця, оголошень; най відтак переговорять зі співаками, тощо, і зроблять раз щось величавого.

Цим Українці дадуть доказ, що вміють пошанувати память нашого Батька Кобзаря; що в шанованню його памяти в них нема ріжниць політичних ні релігійних. Я вірю, що в такім концерті взялиби участь найменше три тисячі Українців і тим можна почванитися хочби і перед чужинцями.

Але найбільше можна буде почванитися перед нами самими та дати собі доказ, що ми потрафимо бути добрими членами українського народа. Забудьмо на цей час наші партійні чи релігійні непорозуміння, даймо доказ солідарности в пошанованню памяти нашого найбільшого ґенія.

С. Дембіцький.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

БЕЙОН, Н. ДЖ.

Коляда шкільних дітей.

Наша ново зорганізована школа під проводом артиста і професора Гната Палажія рішила піти з колядою на Рідну Школу. Товаришити мали дітям громадяне: І. Курило, А. Басараб і Т. Мовчак.

Діти прийшли в точно означений час і повторили зі своїм професором коляди, по тім пішли трома групами колядувати.

Щиро приймали їх наші громадяне, бо як могло бути інакше? Чие серце могло не радіти, коли бачили, як малі діти щебетали наші улюблені колядки? Приймали дітей радо і жертви складали. Але таки знайшлося кількох, що то витанцьовують польскі галі, що дітей не приняли. Прикро занотувати такий поганий факт, але він мав у нас місце.

Діти заколядували $98.95. Гроші вислано до Обєднання і розділено як слідує: $50 на Рідну Школу, $16.95 на поводян, а по $16 на інвалідів і політичних вязнів.

М. П.

—o—

ДОНОРА, ПА.

З коляди на край.

Члени Братства св. о. Николая, від. 232 У. Н. Союза, заколядували на старий край $20 і вислали їх до Обєднання та розділили як слідує: На потерпівших від повені $10, а по $5 на інвалідів і Рідну Школу.

Колядували: Ю. Андриц, А. Сенко, І. Пандрак, М. Ріпко, В. Сенко, І. Піхота, Н. Хома, Ю. Ґодзик.

—o—

КАРНЕҐІ, Па.

На Рідну Школу.

Спільно колядували два товариства У. Н. Союза: Тов. Січ, від. 136 і Тов. ім. Т. Шевченка. Коляду призначено на Сиротинець У. Н. Союза і Рідну Школу в краю. На Рідну Школу вислано до Обєднання $51.85.

А. Крупа.

В. Кедровський.

1917 РІК.

Передрук заборонений. — Всі права застережено 1927 р.

(29)

Німецький прорив на Стоході в перших часах революції, на мою думку, був тим одправним пунктом, з якого почалася ширитись в лавах російської армії зневіра в свої сили, недовіря до своїх вождів і революційного уряду. Тому почалося шукання самочинне шляхів до здійснення своєї жагучої мети — мира. До цього згодом прибавилось ще: „за всяку ціну". На цьому ґрунті опозиційні елементи до тимчасового Всеукраїнського Уряду, чи крайні праві, чи крайні ліві, робили все, щоби армію дезорґанізувати. Перші для дискредитації революції й революційної та соціялістичної демократії, а другі для захоплення державної влади у свої власні руки, щоби перевести в життя завдання своєї партії.

В той час, як реакціонери саботували свою працю, критикували всі розпорядження революційного уряду, висміювали їх та не виконували їх зовсім, або виконували так, щоби дискредитувати їх, большевики, використовуючи навіть найменші неґативні дані, вели шалену демагоґічну аґітацію, направлену до розвалу армії.

Для українського свідомого вояцтва ясно було, що російська армія йде до розкладу й повного розгрому. Тому, що наслідки цього розгрому в найбільшій і страшній мірі припадуть на Україну, воно почало шукати засобів, якими можна-б було зберігти свій рідний край від зруйнування. Для того в першу чергу треба було зберегти від розвалу хоч частину того фронту, що проходив на Україні.

Одним з головніших факторів утворення міцного фронту, ґадалося, повинна була бути націоналізація його, що війну всеї Росії булоб обернуло для Українців в національну. Тільки війна з ясними, конкретними завданнями, відповідаючими національним інтересам народу, може мати серед нього потрібну підтримку. Лише тоді він, піднесений у своєму патріотизмі, зможе створити міцну армію, споєну єдиною волею, єдиним бажанням, єдиним завданням оборонити свою рідну країну. Думалося, що стійкий фронт на Україні можна було зорґанізувати лише тоді, коли на ньому стоялиб полки, зформовані з українського національного елементу, що безпосередно зацікавлений в обороні своєї рідної землі, своєї рідної близької хати, а не з тих, яких рідна хата знаходиться десь далеко, на тисячі верст, та ще там, уже „без нього ділять землю" — це один клич з тих, що дезорґанізували армію. Як перша стадія утворення українського військового фронту, на чергу дня стала так звана „українізація армії". Властиво це було зведення в певні бойові одиниці розпорошених на всім фронтам та запіллю Українців.

До другого військового зїзду в цьому напрямку були зроблені великі початки. Вияснились уже більш-меньш доцільні методи цієї роботи, а також і перепони та трудності, що повставали на шляху, як цілком природні, виникаючі, з реальних обставин часу, такі штучно утворені ріжними чинниками в армії, чи поза нею.

* * *

Другий військовий зїзд мусів підвести підсумок усього зробленого, проаналізувати шлях розвитку справи українізації, накреслити дальший напрям і методи роботи, та, по можности, усунути всі шкідливі перепони.

Тому, що за час від початку армії уже мався великий досвід в ділі українізації, її, та скрізь, серед всіх активних військових національних елементів склався свій власний погляд на справу, делеґації на зїзд, по більшости, прибували з точними і катеґоричними наказами, які й лягли разом з думками й працями делеґатів в основу усієї роботи та рішень зїзду. Для характеристики я наведу один з таких наказів, що є типовим для них. Звичайно, деякі були ширше складені, деякі вузче, в одних одне питання було кардинальним, в других друге, але взагалі вони можуть бути зведені до цього, що я привожу тут.

„НАКАЗ ДЕЛЕҐАТОВІ НА ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ЗЇЗД У КИЇВІ.

1 червня загальні українські збори 22 кавказського стрілкового полку в числі біля 500 душ ухвалили послати на Всеукраїнський Військовий зїзд у Київі (4—9 червня) одного делеґата підпоручника Н. Н.

„І. До Центральної Української Ради.

1) Привитати Укр. Ц. Раду яко правомочну представницю українського народу й правдиву виразницю його волі та бажань.

2) Підтримати всіма силами всі її практичні заходи в справі будування національно-територіяльної автономної України у федеративній демократичній російській републиці.

3) Підтримати Центр. Укр. Раду в її домаганнях од тимчасового правительства негайного признання за Україною права на національно-територіяльну автономію, що необхідно для заспокоєння національних страстей, які розгоряються на Україні

„II. До Українського Ґенерального Комітету.

1) Привитати Укр. Ґенер. Комітет яко правдивого виразника волі й бажань усіх українських военних сил.

2) Підтримати всіма силами всі його домагання в справі українізації армії й всіх тиловних інституцій на Україні, що необхідно для організації українських сил, потрібних для оборони російської держави і для найбільшого прояву волі українського народу на виборах до установчих зборів.

3) Підтримати його домагання від Тимчасового Правительства дозволу на послідовну, пляномірну націоналізацію армії, що необхідно для того, щоб окремі військові ґрупи не робили неорґанізованих виступів і формування полків явочним*) порядком.

4) По скінченню війни підтримувати домагання комітету разом з другими українськими, російськими й міжнародними орґанізаціями, щоб всі реґулярні армії були розпущені, а на їх місце було утворене народне ополчення**).

„III. До Всеукраїнського Військового Зїзду.

1) Привитати зїзд від імени українських зборів 22 кавказського стрілецького полку.

2) На зїзді провадити такі бажання: **в справі українського війська:**

а) В усіх тилових частинах салдати-Українці гуртуються під командою офіцирів-Українців в окремі трупи: взводи, роти, батьони і т. п. і по мірі наближення до фронту зеднуються з иншими подібними ґрупами, складаючи з себе українські части всіх родів зброї. На самому фронті складаються з українських тилових частей українські армії під командую людей, що заслуговують загальне довіря частей.

б) На фронті й в найближчих тилових частях сей порядок практикується обережно, оскільки се можливо, щоб не зменьшити боєспособности армії, а навпаки, збільшити її.

в) Усі новобранці на Україні комплектують з себе ті части, які стоять на її території, а також Чорноморську фльоту.

г) Усі тилові інституції на Україні й у тому числі військові школи повинні бути як найшвидше українізовані.

„В справі оздоровлення тилу.

Фронт не може бути дужим і здоровим, коли за його плечами гнилий тил. Для його оздоровлення необхідно:

а) Налагодити державними заходами справу промисловости та торговлі, продовольствіє (харчування) озброєння армії й инших справ.

б) Поставити на належну висоту справу здорової аґітації та пропаґанди.

в) Поставити на належну висоту народну освіту, звернувши найпильнішу увагу на майбутніх виборців, особливо на селі.

г) Поставити на належну висоту орґанізацію селянства.

д) Сприяти негайному розумному розвязанню аґрарного питання через земельні комітети, дбаючи, щоб усі поля на Україні були оброблені й засіяні.

е) Для всіх справ необхідно дати селу культурних робітників, повернувших з війська кооператорів, аґрономів, народних учителів і других робітників, яких не може ніхто заміняти на селі.

3) На чолі усіх справ на Україні повинен стояти Український Ґенеральний Комітет у тісному контакті з Центральною Українською Радою, поповненою українськими Радами Селянських, Робітничих і Військових Депутатів, а також у контакті з російським ґенеральним штабом і Тимчасовим Правительством. Голова зборів член Полкового Комітету Павло Діденко. Писар зборів Єфрем Гумлюк".

(Дальше буде).

*) Без спеціяльного дозволу. Самочинно.

**) Міліция.

Словний.

— Бачу, що ти дуже словний.

— З чого так догадуєшся?

— Я бачив, як ти Гричукові віддав сто долярів, а тому кілька днів ти так і казав, що позичаєш на кілька днів.

— Я зробив це тому, щоби позавтра позичати в нього двіста долярів.

—o—

— Мушу отверто признатися, що я була дуже дурна, коли виходила замуж за тебе.

— А тепер уже ні?

— О, тепер уже ні!

— То мусиш мені бути вдячною, що я переінечив тебе.

—o—

В суді.

Суддя (питається 11-літнього школяря, якого покликано на свідка): Як називаєшся?

— Тимко Заболотний.

— Скільки маєш літ?

— Одинацять.

— Релігія?

— Достаточно.

ПЕРШИЙ КОНЦЕРТ САЛЬОМЕЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ В НЮ ЙОРКУ.

Дня 4. лютого відбувся в Ню Йорку перший концерт світової слави співачки, Сальомеї Крушельницької. Концерт відбувся в прекраснім, в прабеськім стилю побудованій галі.

Прийшли послухати головно Українці. Але були й чужинці ріжних народностей. Не було стілька Українців, скільки повинно було прибути, але вся шкода в тім випадку по стороні тих, що не були. Бо з роду не чули вони того рода співачки як п. Крушельницька, з роду не чули в так чарівний спосіб відспіваної української пісні. І певно не трапиться їм нагода почути ще раз в життю таку українську артистку, бо на таких артистів треба не роками а століттями ждати. Бо великий музичний талан, шляхотний металевий голос і десятки років праці над виробленнем того голосу враз з вродженою і набутою наукою і життям інтелігенцією злучаться в п. Крушельницької в одну гармонійну цілість.

Булоб непростимим гріхом кождого Українця, колиб він опустив нагоду і не послухав співу нашого дорогого гостя. Булоб непростимим гріхом з боку тих батьків, що мають вроджених тут дітей, яким би вони не показали нашої слави її чудового співу. Бож хто тільки раз почує п. Крушельницьку — буде мати її образ перед собою ціле життя. А відспівана нею українська пісня буде жити в його памяти, устах і уяві ціле життя.

Не нам писати музичну рецензію, не нам критикувати концерт п. Крушельницької з музичного боку. Спробують це зробити наші музики. А ми тільки обмежимося до цего, що заявимо, що серед зими весна до нас прибула. І серед холоду і снігу в душах наших потепліло, стопився лід, зазеленіло, запахло квітами і весняною радістю понесло. Так почував себе кождий, що вислухав концерту п. Крушельницької.

Пробували весну описувати поети, а малярі малювати, а ми не артисти, а звичайні люди. І як такі кажемо: Хочете побачити весну, хочете відотхнути рідною землею, хочете забути життеві скрижалі, не опустіть нагоди і коли де буде співати пані Крушельницька, прийдіть. Бо це прийшла до нас весна з рідного краю.

* * *

По концерті зійшлася громада наших Українців на спільну вечеру, улаштовану з рамени нашого жіноцтва в Ґрейт Нордерн готелю. Вечера мала наскрізь щирий характер, а п. Крушельницька була дуже рада, що мала нагоду познайомитися близше з ширшим кругом громадянства.

Дорогого Гостя привитала від імени комітету **п. Лотоцька** та побажала Їй успіхів на американській землі.

Др. Л. Мишуга привитав п. Крушельницьку менш більш такими словами:

Сегодня припала нам честь повитати між нами Вп. Сальомею Крушельницьку, світової слави артистку. І складається так, що отсе витають українські іміґранти українську іміґрантку. Більшість з нас покинула рідний край, шукаючи хліба, а частина, щоби втечи з рук ворога, покинула рідний край, а п. К., щоб шукати слави, щоб понести укр. імя по широкім світі і придбати чести і слави не тільки для себе, але й для того народа, з якого походить.

Між нами в Америці маємо ледви дві-три особи, що памятають п. К. зі старого краю, що були свідками її театральних триюмфів. Оті ветерани пригадують собі певно і ті легенди, які курсували за наших часів в ріднім краю, а були звязані з особою п. К., що гордилась своїм українським походженнем і на кождім місці і при кождій нагоді своє українство належно і гідно манїфестувала.

Витаючи п. К. як українську артистичну славу, памятаймо, що отсе не витаємо якусь політичну особу, звязану з якоюсь групою чи партією, бо слава придбана укр. імени п. Крушельницькою як артисткою є загальним добром нації, до якого мають рівне право всі Українці всіх політичних, соціяльних і релігійних переконань. Але штука має в собі загально людський характер, штука до певної міри інтернаціональна і в тій самій мірі інтернацональним є і кождий артист, є нею і п. К. І як ми одушевлялися італійським Карузом і подивляли його чудний голос, гру і артизм та били йому браво зі всієї сили, коли чули його божеський спів, так подивляли нашого соловея, п. К., Італійці та другі народи, одушевляючися її оперовими креаціями.

Вийшли ми з рідної землі бідні і опущені, з мозолистими, але здоровими руками і добилися кращої долі тут за морем. З священичого, можна сказати бідного, але чесного і поважного укр. дому пішла в світ п. К. і знайшла славу та добробут. І от тут, на іміґрації, далеко за морем, зійшлися ми разом. І от тут перший раз довелося п. К. зійтися на іміґрації з великою українською родиною. Не тільки це. Ось тут перший раз довелося Їй співати перед такою публикою, перед якою вона ще може не виступала. А цілком певно не виступала Вона перед того рода українською публикою. Бо в тих часах, коли п. К. співала в краю, ходили на Її концерти інтелігенція, урядництво, студентство. А тут, в Америці, є тільки одна катеґорія слухача: український робітник. Це той самий прибитий, збідований, а дуже часто навіть цілком неграмотний старокраєвий наш селянин, який став тут з мусу робітником, котрий перейшов важку школу життя, котрий багато дечого навчився і котрий виповнює сегодня всі наші віча, вистави і концертові галі. Це той самий робітник, що довгими літами демонстрував тут тисячними походами проти поневолення нашого народу, що відбудовує тепер своїм грошем всі читальні та Народні Доми в краю, що складає пяту часть всіх видатків Рідної Школи в краю, що майже в цілости удержує своїми жертвами інвалідів і політичних вязнів в краю. Ті американсько-українські джентельмени, що їх бачить п. К. тут в Америці з естради — це ті самі, що їх бачила колись в ріднім селі, коли ще ходили в сіраках. А ті миссис і лейді, це ті самі колишні дівчата, з якими п. К. колись як молода дівчина виспівувала гаґілок на Великдень під церквою. Не мали вони шкіл, не могли стати славними українськими артистами-малярами, чи різьбарями. Вони мали один талан — свої мозолисті руки і чого могли, того ними доконали. І ото той робітник простягає сегодня до Вас, Вп. Пані, щиро свою мозолисту руку, отой свій одинокий талан, який він міг використати і використав не тільки для свого власного добра, але й для добра нашої рідної землі. Простягає і стискає сердечно Вашу руку за те, що Ваш талан, Ваш чудний голос приніс не тільки славу і добробут для Вас самих, але заразом і славу для українського імени. Хай Вам судьба стелить дальші лаври. Хай Ваше, Вп. Пані, дороге імя залишиться у нас вічною памяткою, що Крушельницька це світової слави і з Божої ласки велика артистка і не менша українська громадянка і патріотка.

Гр. О. Стеткевич розказав один епізод зі свого студентського життя, звязаний з іменем Сальомеї Крушельницької. Він ходив до школи в Тернополі, а в недалекім сусідстві сього міста лежить село Біла, де у тім часі був парохом батько нашої славної співачки. Родина пп. Крушельницьких була отже добра відома тернопільській громаді, не виключаючи й українського студентства. Одного разу розійшлася по Тернополі весела вістка, що на черговім святі в честь Шевченка співати-ме панна Сальомея Крушельницька. Ясна річ, що на сей Шевченківський концерт ладилося не тільки старше українське громадянство, але й усі наші студенти. В день свята концертова саля була битком набита. Кождий хотів послухати українського соловейка — попадянки з Білої, яка вже тоді в музичнім світі мала широку славу. Як на сцену вийшла ожидана всіми артистка, вся саля загреміла френетичними оплесками. Як же панна Крушельницька скінчила свою програмову точку, то захопленне публики перешло сподівані границі. У першім ряді сидів на кріслі батько співачки, сивоволосий душпастир з Білої і — плакав. Старші громадяни підходили до нього, стискали йому руки і складали сердечні слова ґратуляції, а сідоглавий український „піп", лише головою покивував, а сльози радости так і котилися йому горохом з очей. Плакав старий з утіхи, що його люба доня зготовила столиці галицького Поділля такий славний духовий пир! Такої національної української маніфестації молоді тернопільські студенти ще передтим не бачили і вона витиснула на їх душах таке пятно, яке вже до самої смерти не затреться. Хто був на тім концерті, сей поневолі схиляв свою голову перед таланом Сальомеї Крушельницької і чувся духово з нею посвояченим. Хоч польські шовіністи з ненависти до нашої славної артистки називали її „Влошкон з Мікуліннец", то таки мусіли признати, що вона має в собі іскру божу, якої ніяка людська злоба не згасить. А Українці все були горді з того, що Сальомея Крушельницька не вірікалася ніколи ні свого роду, ні свого бідного, поневоленого народу.

Промовець, як наочний свідок слави пані Сальомеї Крушельницької на тернопільськім концерті і один з тих, що мали щастє жити в сусідстві її родинного села, покликувався на своє „свояцтво" з нею і на підставі того то „свояцтва" зголосився до слова, щоби поділитися з присутними гостями своїми студентськими враженнями із згаданого вище концерту. Він подякував Достойній Гості за те, що вона на тернопільськім концерті розпалила в його душі вогонь горячої любови до української пісні та до української культури.

На кінці просив бесідник п. Крушельницьку, щоби вона в імя нашої спільної справи, в імя нашого народу та в імя того мистецтва, якому вона ціле своє життє посвятила, а перед яким і ми всі клонимо свої голови, вибачила нам, якщо застала між нами тут в Америці не всьо так, як сього Вона мала право сподіватися. Бо хоч ми маємо свої слабі сторони, хоч своїх передових людей ще не вміємо цінити так, як вони на се заслугують, то все таки за нинішний духовий пир, за той жмут ясного проміння, який Вона кинула в наші притемнені чужиною душі, ми Їй щиро, дуже щиро й сердечно дякуємо і того дару до кінця нашого життя не забудемо!

Український артист **п. Зазуляк** дякував рівнож п. Крушельницькій за той духовий пир, який Вона нам зготовила своїм концертом та говорив ширше про те, чим є музика та штука для людства.

П. М. Угорчак пояснив, чому саме не явилося на концерті стільки Українців, скільки можна було надіятися. Бо біда в тім — говорив бесідник — що ми всі мусимо важко весь час працювати, а рівнож в суботу. І якраз ті, що може найбільше хотіли би тут сегодня бути, в суботу найбільш заняті у своїх бизнесах. Та ті, що були, рознесуть свої спомини в одну мить по всіх усюдах і я певен, що на всі дальші концерти п. Крушельницької наш нарід піде лавою.

Нюйорські і дооколичні наші співачки та співаки відспівали п. К. „Многая Літа" і всі ми встали, щоб розійтися, бо була вже пізна пора.

Встали ми і в одну мить затихли, бо отсе на прощанне піднявся могучий голос нашого Дорогого Гостя. П. Крушельницька закінчила оту нашу вечеру тим, що пригадала нам кінчити і такі сходини нашим національним гимном. І з повною вервою, живим темпом і з лицем повним радости розпочала пісню: Ще не вмерла Україна. А ми всі старалися за нею потягати.

Присутний.

Злодієві помер трилітній синок. Злодій плаче, голосить.

— Не плач, — потішає його товариш — помер, то буде другий...

— Такого вже не буде! То була талановита дитина. Він жеж мав іще йно три роки, а вже вкрав нашій господині шість срібних ложечок.

МІСЯЦЬ ПОСТУ У НОВІЙ ТУРЕЧЧИНІ.

Цікаве, як то в нинішній Туреччині, після відокремлення релігії з публичного життя, відбувається піст. А саме Туреччина має цілий місяць посту, званого рамазан. Турецька конституція признає, що правда, магомеданську релігію „державною", одначе анґорський уряд проголосив відділення держави від релігії. Зачинення монастирів дервішів і инші розпорядки доказують, що беруться до того поважно.

Рамазан зачинається 18. березня (марта). Уже 16 березня, себто в день першого рамазану, нараз замикаються вікна і зявляються занавіси в анґорських гостинницях (салунах). Вікна заслонюють, щоби віруючі магомедане не бачили знадвору, як вільнодумні там у середині ломлять піст.

Іслям наказує своїм вірним на чотири тижні в році цілий день постити, нічого не їсти, нічого не пити, не курити, не цілувати, але зате більше як коли молитися. Зі заходом сонця роздається гарматній вистріл. З тою хвилиною дозволені всі тілесні приємности й утіхи. Зачинаються веселощі. Мінарети (вежі) мошей (святинь) сяють у рясному світлі лямп. Зі сходом сонця знову дається чути гарматній вистріл. Знову зачинається піст. Таке діється через двацять вісім днів.

Уже й перед війною було чимало Турків, які не додержували посту. Але ці вільнодумці звичайно боялися в дні рамазану їсти і пити в публичних льокалях. Енвер баша, останній турецький панісламіт, велів просто арештувати офіцирів, які по льокалях не додержували посту.

В турецькій републиці Ґазі Мустафи Кемаля баші щось таке булоб неможливе. Нині кождий магомеданець має тут права додержувати приписів рамазану або ні, як йому завгодно. Хто хоче мати добру опінію в Анґорі, не журиться релігійними приписами в справі посту. В урядових офісах цього рамазану майже демонстраційно пили каву і курили в годинах посту.

Все таки годиться тут зазначити, що цього року і рамазан і байрам („свято солодощів" — себто на закінчення посту триденне свято шекер-байрам) велика більшість Турків святкувала це свято (тобто постила) згідно з давнім релігійним звичаєм. То дивне, яку ролю відограє цей місяць посту у Туреччині, принесений з горячої Арабії. Аже зрозуміле, що в таких горячих місцевостях як Мекка і Медина з гигієнічних причин такий строгий піст далеко більше оправданий, як у холодному Стамбулі. Знавці, люде, які довгі літа жиють у Туреччині, а бували в Арабії, кажуть, що не знають ніодної турецької сімї, в якій бодай одна особа не додержувала би строгого посту. Буває таке, що елеґантна, модерна Туркиня не приймає гостей у дні рамазану, бо тоді... постить її чоловік. В иншого Турка в рамазан пють ще й до того лікер, але не подадуть його гостям, бо в гості прийшла теж теща, яка й слухати не хоче нічого про зломання посту й сидить собі під шафою, в якій є лікер. Инша родина визначних башів (шляхти) просить гостя зайти до них щойно після рамазану (по „байрамі"), бо і чоловік і жінка додержують строго посту.

„Після байраму" — цілі слова відграють від першого рамазану найважнішу ролю серед Турків. Що, звичайно відкладається „на завтра" чи „на позавтра", то підчас рамазану відкладають на три-чотири тижні. Рамазан і байрам роблять великий вилім у правильному життю народу. Не треба додавати, що господарка Туреччини богато терпить наслідком рамазану. Турецькі роботодавці зґоджуються в цьому, що з турецьким персоналом нічого не вдієш підчас рамазану. Відкіля може взятися сила й охота до праці у людей, які в ночі не спали, а за дня постили. Зрештою Турки і так не дуже то рвуться до праці. Що цілі три дни байраму треба святкувати, бавитися, це для Туреччини щось зовсім зрозуміле, над тим нема що розводитися.

Щойно в дні рамазану можна зрозуміти, яку то тяжку боротьбу мусить вести Кемаль баша і його прихильники з ріжними традиційними звичаями. Тож чудом можна назвати, що Кемалеві вдалося перевести заборону носити фези і серпанки. Він прогнав дервішів і визволив турецьку жінку з її відокремлення від світа. А чи вдасться йому теж скасувати такий довгий і шкідливий піст? Але піст годі так легко заборонити, як фез. Лише довгі літа просвіти можуть розяснити турецькому народові шкідне фальшиве розуміння посту при рівночаснім лінюхуванні.

ЯК МНОЖАТЬСЯ БЛОХИ.

Ніхто й не повіривби, як страшно скоро множаться блохи. Самичка зносить у шпарах долівки а найбільше у вохких місцях до 800 яєчок, з яких до шістьох ночей виляжуться безногі личинки. Ці білі личинки перемінюються до 14 днів у кукли обсновані. За дальших чотирнацять днів вилазять уже правдиві блохи, здібні мучити нас і звірята. Коли скажемо, що з тих вилуплих була половина самців, то друге покоління може вже нараховувати 320.000 блох, третє 128 мілїонів, а четверте аж 51 міліярд! Ще більше ніж блохи множаться мшиці. Славний Реомір вирахував, що за 4—6 неділь свого життя мшиця може знести не менше як 5,904.000 яєчок. Обраховано також, що одна-одинока мшиця може мати цілий квінтіліон потомків. Ґодлей завдав собі праці і обрахував таке, що колиб усі мшиці вилізли з яєчок, то їх десяте покоління важило би стільки само, скільки важить — пятьсот мілїонів людей!

В. Ю. Кисілевський.

КИТАЙСЬКА ДІЛЬНИЦЯ.

Навіть ночі не відсвіжують. Над містом лежить ще подув цеї тропічної спеки, що дниною майже до впаду знесилює, що з людини робить якийсь автомат, який тільки силою обовязку рухається по розпечених камінях.

Ніч.

Вулиці ясно освічені, людей не богато, тільки в ресторанах кипить життя.

Я втратив трамвай до Agricultural College, мушу майже годину ждати. Остає хіба перейтись по місті.

Звернув у першу бічну вулицю, перейшов другу і впинився на „King Street", майже чисто китайській дільниці.

Трохи повище „Цитаделі Армії Спасення"*) починається це царство „Синів неба".

Вулиця менше освітлена, місцями темна, хоч око виколи. Деревляні домики з малими дверми, щільно заслоненими вікнами, мають якийсь дивний, загадочний вигляд.

На стінах поналіплювані білі, червоні папери, цілі записані китайськими кривульками. Це може якісь реклями, або що. Лямпа освітлює цілу наліплену газету. Образець якогось ґенерала з орденами. Відбитка фотографії — цілий ряд побитих чи постріляних Китайців.

На кривих дверях якоїсь підозрілої буди блистить англійський напис: „Китайське добродійне товариство".

Скрипнули двері і попри мене пересунулася тінь в довгому червоному халаті з маленькою шапочкою на голові; перебігла згорблена дорогу і зникла в домі напроти.

„Мен-Воу-Чанг", купець. У склепі крик, наче які партійні збори або мітинг.

Ось ясно-червоно освітлені вікна, над дверми чорна табличка, на ній золотою фарбою виписані дивні букви.

На одному вікні англійськими буквами: „Yuen Chond Tai".

Стоїть елеґантне авто.

Хтось вийшов. Крізь відхилені двері впав на вулицю червоний сніп світла і згас в одну мить.

Музика?

Я підійшов під вікно. Щось в роді сопілки свище у високих тонах, голоси пищать „у-і-і-і..." нагло уриваються і слідує страшний лоскіт, начеб горшки з полиці валилися. Це ґонґи ріжної величини і сили мають слово... Знов запищала сопілочка, а може ціла система сопілок і голоси потягнули, трясучи „у-і-і-і..." Знов лоскіт.

Мене закортіло поглянути в середину. Обережно вступив у темні сіни і поки ще вспів узяти за клямку — блиснуло в очі світло і перед самим носом зявилася викривлена пика з маленькими світячими очима.

„Чого бажаєте, добродію?" — відозвався голос поправною англійщиною й двері заступила чорна постать.

Мені зробилося ніяково, завернув назад на вулицю.

Однаково час до трамваю.

На думку находять ці сензаційні відомости з „Free Press" про найновіщі жертви китайських нор опіюм...

Цікавий нарід. Дві тисячки літ далі стоїть на місці, живе духом того часу і куди зайде, творить закриту від усіх частинку свого рідного Китаю...

*) The Salvation Army Citadel.

ПОЗІР! БРУКЛИН, Н. Й. І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

Заходом Злучених Товариств і Братств, при участи Хору „Боян" з Йонкерс, Н. Й., під управою учителя п. П. Фатюка і оперового співака Дилова, з нагоди річниці отворення

НАРОДНОГО ДОМУ

— устроюється —

Великий КОНЦЕРТ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 12-ГО ЛЮТОГО 1928 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ

101 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 3.30 ПОПОЛУДНІ.

ВСТУП ТІЛЬКИ 75 ЦЕНТІВ. 31-2

ПОЗІР! МІННЕАПОЛІС, СТ. ПОЛ І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

ТОВАРИСТВО ДРАМАТИЧНОГО КРУЖКА приготовляє драму в 5-тьох діях

„ЯСНІ ЗОРІ"

— котре відограється —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 12-ГО ЛЮТОГО 1928 РОКУ

В ГАЛИ 505 — 4th STREET N. E. (ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА).

Початок в годині 3-тій пополудни.

Українці! Позаяк ця драма грається перший раз, просимо прийти і пригадати собі наших предків, турецьку неволю і кріпацтво. 31

Заряд Товариства.

ПОЗІР! ПРОВІДЕНС, Р. АЙ., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, відділ 73 Українського Народного Союза

— устроюється —

ДРУГИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 11-ГО ЛЮТОГО 1928 РОКУ

НА UNITY HALL, 111 POTTERS AVENUE, COR. OCEAN STREET.

Початок в 6-тій годині пополудни.

На цей Баль запрошується всі Товариства місцеві і з околиці; хто прийде, то не пожалує. 31

За добру забаву ручить Комітет.

УВАГА! ФОРД СИТІ І ОКОЛИЦЯ!

В НЕДІЛЮ, 12. ЛЮТОГО 1928

в 7-мій год. вечером

— відбудеться —

В УКР. ГАЛИ В FORD CITY, PA.

ВЕЛИЧАВИЙ

КОНЦЕРТ

Сей концерт устроює УКР. СПІВАЦЬКИЙ КРУЖОК при укр. гр. кат. церкві з BUTLER, PA.

Програма богата в соля, дуети, декламації і инші продукції хорові.

Проситься о як найчисленнійшу участь усіх тих, що в серцю своїм плекають живу любов для України. 31

Комітет.

ПОЗІР! ТОЛІДО, О.! ПОЗІР!

БРАТСТВО СВ. НИКОЛАЯ відділ 167 У. Н. Союза

— устроює —

ВЕЛИКИЙ

БАЛЬ

В СУБОТУ, 11. ЛЮТОГО 1928

В UNION HALL, 2748 LAGRANKA

Початок в 7-ій год. вечером.

Проситься усіх щирих Українців з Толідо і Росфорд до ласкавої участи. Дохід призначений на добру ціль.

За добру забаву ручить 31

Комітет.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

Театральний посмух (до менаджера): Пане директор, може спустити заві... з живих статуй дістала страшну пшикавку!

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць січень 1928 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	371.76	141.	19.91
2.	179.19	142.	104.40
3.	70.50	143.	21.24
4.	76.94	144.	51.67
5.	71.39	145.	47.69
6.	32.70	146.	88.88
7.	210.03	147.	343.16
8.	165.82	148.	11.44
9.	125.27	149.	37.62
10.	182.30	150.	20.09
11.	7.93	151.	70.50
12.	110.85	152.	55.79
13.	39.37	153.	18.53
14.	75.91	154.	42.35
15.	41.36	155.	308.57
16.	38.55	156.	94.08
17.	24.82	157.	43.91
18.	111.09	158.	29.83
19.	9.19	159.	63.48
20.	149.58	160.	81.62
21.	55.42	161.	102.60
22.	88.25	162.	43.97
23.	27.52	163.	93.42
24.	112.19	164.	79.65
25.	37.47	165.	98.48
26.	43.10	166.	16.32
27.	31.98	167.	37.82
28.	183.59	168.	130.92
29.	162.43	169.	35.92
30.	77.60	170.	173.52
31.	133.67	171.	46.26
32.	34.64	172.	25.47
33.	51.91	173.	20.91
34.	120.28	174.	30.24
35.	19.68	175.	95.42
36.	81.71	176.	35.70
37.	61.92	177.	70.70
38.	228.67	178.	36.66
39.	111.75	179.	165.06
40.	37.37	180.	9.23
41.	43.11	181.	132.04
42.	102.06	182.	121.61
43.	58.89	183.	107.04
44.	143.91	184.	7.33
45.	177.06	185.	88.56
46.	32.79	186.	62.25
47.	25.24	187.	48.66
48.	44.29	188.	22.94
49.	17.52	189.	38.75
50.	34.40	190.	9.60
51.	53.11	191.	70.31
52.	30.74	192.	61.34
53.	48.28	193.	157.16
54.	21.30	194.	14.72
55.	53.83	195.	35.26
56.	103.87	196.	37.36
57.	94.45	197.	31.28
58.	78.83	198.	55.77
59.	124.13	199.	7.60
60.	17.03	200.	75.30
61.	62.35	201.	52.55
62.	73.62	202.	32.36
63.	251.40	203.	90.97
64.	71.65	204.	69.97
65.	284.65	205.	20.06
66.	108.12	206.	285.00
67.	124.88	207.	45.30
68.	33.12	208.	35.96
69.	90.58	209.	109.88
70.	252.05	210.	40.53
71.	14.76	211.	119.97
72.	59.04	212.	30.47
73.	94.33	213.	268.01
74.	64.10	214.	42.09
75.	82.13	215.	33.00
76.	224.82	216.	40.28
77.	83.87	217.	291.03
78.	139.11	218.	256.24
79.	3.51	219.	45.41
80.	33.45	220.	114.70
81.	126.54	221.	286.72
82.	50.28	222.	19.68
83.	72.21	223.	150.43
85.	117.44	224.	9.00
86.	172.54	225.	31.61
87.	107.75	226.	18.89
88.	6.05	227.	67.97
89.	9.54	228.	49.77
90.	218.44	229.	202.07
91.	204.28	230.	211.47
92.	15.49	231.	53.03
93.	42.68	232.	57.75
94.	179.04	233.	56.73
95.	67.13	234.	130.10
96.	156.84	236.	72.44
97.	58.80	237.	164.13
98.	149.48	238.	60.91
99.	152.97	239.	178.48
100.	80.92	240.	12.72
101.	56.20	241.	69.60
102.	297.91	242.	122.05
103.	60.72	243.	94.47
104.	176.51	244.	27.84
105.	143.80	245.	115.02
106.	202.37	246.	34.60
107.	55.36	247.	224.17
108.	98.60	248.	45.69
109.	95.78	249.	31.84
110.	25.27	250.	20.70
111.	38.10	251.	127.73
112.	151.65	252.	51.79
113.	92.42	253.	76.20
114.	54.94	254.	114.30
115.	25.46	255.	68.14
116.	61.50	256.	30.40
117.	71.14	257.	53.28
118.	71.18	258.	30.39
119.	37.69	259.	142.27
120.	139.84	260.	24.90
121.	87.00	261.	21.67
122.	59.79	262.	42.52
123.	96.32	263.	59.65
124.	91.50	264.	16.26
125.	17.10	265.	40.05
126.	80.28	266.	71.69
127.	99.97	267.	38.50
128.	60.23	268.	49.89
129.	30.52	269.	40.22
130.	205.24	270.	139.17
131.	27.84	271.	32.05
132.	119.86	272.	7.13
133.	144.45	273.	77.40
134.	35.16	274.	139.35
135.	106.30	275.	76.22
136.	134.06	276.	349.99
137.	131.25	277.	64.18
138.	43.12	278.	47.49
139.	62.10	279.	8.58
140.	45.69	280.	100.70

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
281.	19.55	335.	38.46
282.	172.82	336.	134.85
283.	107.24	337.	15.32
284.	26.71	338.	223.23
285.	37.02	339.	62.03
286.	63.90	340.	21.63
287.	11.78	341.	58.33
288.	190.94	342.	172.56
289.	25.93	343.	16.21
290.	51.66	344.	49.60
291.	26.76	345.	87.44
292.	227.49	346.	18.68
293.	24.40	347.	48.99
294.	47.55	348.	16.68
295.	174.56	349.	50.42
296.	203.33	350.	60.76
298.	59.56	351.	38.11
299.	56.32	352.	61.99
300.	240.37	353.	19.44
301.	95.24	354.	36.38
302.	8.76	355.	42.86
303.	53.71	356.	24.46
304.	41.07	357.	33.39
305.	68.21	358.	43.03
306.	17.45	359.	31.30
307.	26.11	360.	44.64
308.	97.32	361.	265.12
309.	36.76	362.	30.68
310.	34.24	363.	114.62
311.	18.71	364.	209.69
312.	45.26	365.	96.17
313.	13.81	366.	9.75
314.	12.05	367.	184.79
315.	16.56	368.	18.04
316.	205.16	369.	157.97
317.	96.79	370.	189.41
318.	100.24	371.	88.64
319.	23.72	372.	8.42
320.	75.23	373.	18.50
321.	101.85	374.	14.19
322.	21.31	375.	23.48
323.	44.47	376.	17.12
324.	116.19	379.	49.86
325.	46.81	380.	20.70
326.	143.70	381.	29.16
327.	33.99	384.	91.19
328.	17.64	385.	217.29
329.	15.02	388.	182.01
330.	93.16	392.	15.97
331.	33.48	393.	23.82
332.	59.93	396.	74.95
333.	93.16	400.	52.99
334.	121.00	401.	25.64

З місячних вкладок старих родів обезп. $31,223.14

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
16.	1.78	204.	3.53
25.	10.15	206.	16.72
26.	11.85	211.	6.46
29.	2.59	217.	11.64
31.	11.20	221.	5.72
34.	4.86	229.	3.68
38.	7.99	237.	3.05
49.	4.17	239.	11.43
56.	4.52	242.	4.31
59.	19.52	245.	7.77
64.	2.66	246.	1.29
65.	4.90	247.	7.99
67.	2.68	265.	4.59
78.	3.61	266.	8.08
83.	4.67	271.	1.70
85.	6.75	276.	1.93
87.	6.12	278.	1.04
91.	2.77	281.	12.84
92.	2.52	284.	1.32
94.	2.65	287.	1.36
97.	16.19	295.	4.25
99.	3.55	301.	1.74
102.	1.82	309.	5.07
105.	4.27	322.	1.60
106.	3.84	323.	4.19
110.	6.77	324.	1.90
112.	3.91	326.	5.17
130.	13.68	332.	1.99
131.	2.17	333.	2.45
133.	4.97	338.	9.09
138.	3.54	344.	3.56
142.	2.67	346.	2.04
143.	2.57	350.	1.70
147.	7.97	356.	3.55
160.	15.54	357.	7.19
163.	2.51	359.	4.62
167.	1.66	361.	8.10
168.	2.16	363.	4.63
177.	18.89	366.	3.77
179.	2.16	372.	9.66
187.	2.00	385.	7.48
195.	6.89	388.	3.99

З місячних вкладок нових родів обезп.	$460.83
Разом від членів	$31,683.97
Процент від морґечів	6,140.47
Процент від бондів	3,370.00
Процент з банків	4,434.37
Сплати морґечів	10,417.50
Разом	$56,046.31

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Петро Тофіль, в. 76	500.00
Анна Колцун, в. 380	1,000.00
Матвій Боднар, в. 317	500.00
Кароль Дужий, в. 365	1,000.00
Мих. Савчак, в. 341	350.00
Петро Сулима, в. 206	1,000.00
Петро Цапар, в. 108	1,000.00
Павло Волбішанецький, в. 102	1,000.00
Іван Сурак, в. 1	969.97
Мих. Бучак, в. 191	1,000.00
Йосиф Ваверчак, в. 155	1,000.00
Марія Криська, в. 155	1,000.00
Й. Станґритчук, в. 384	650.00
Григ. Гавран, в. 231	100.00
Йосиф Горішний, в. 76	500.00
Василь Козяр, в. 1	250.00
Паранька Садова, в. 318	1,000.80
Й. Конотопський, в. 289	988.70

Запомоги з фонду запомогового:

Дм. Вислоцький, в. 2	50.00
Мих. Васюта, в. 9	50.00
Григ. Кривоніс, в. 10	50.00
Юрій Кидгар, в. 16	100.00
Анастазія Климко, в. 53	50.00
Авеля Сложарська, в. 56	50.00
Лис. Черепаняк, в. 155	75.00
Й. Бучинський, в. 165	50.00
Мик. Ганківський, в. 183	50.00
Ів. Михальчик, в. 195	50.00
Мик. Гарасимчук, в. 217	50.00
Мих. Горбатий, в. 239	50.00
Марія Криба, в. 242	50.00
Олекса Рудий, в. 243	50.00
Текля Лесняк, в. 295	50.00
Дм. Замойський, в. 336	50.00
Мих. Садовий, в. 385	50.00
Дмитро Антонів, в. 396	75.00

Виплати з фонду сирітського по бл. п.:

Іван Паславський, в. 245	151.25

Виплати з фонду адміністраційного.

Свобода за орган	3,962.70
Кошта засідання гол. контр. комісії	259.68
Кошта подорожи і дієта гол. предсідателя	34.06
Головний лікар за квартал	37.50
Видатки канцелярійні, почта, тел., екс. і т.п.	111.84
Інвестиції готівки в морґечах	16,000.00
Раозм	$36,905.58

ЗІСТАВЛЕННЄ.

Готівка з кінцем міс. грудня 1927 р.	$371,652.97
Прихід за січень 1928	56,046.31
Разом	$427,699.28
Розхід за січень	36,905.58
Готівка з кінцем міс. січня 1928 остає	$390,793.70

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	$390,793.70
Морґечі	872,386.42
Бонди	511,763.05
Реальність	30,869.36
Друкарня	3,000.00
Разом	$1,808,812.53

Стан довжний:

Фонд посмертний	$1,235,751.22
„ резервовий	274,903.18
„ запомоговий	54,032.40
„ адміністр.	38,837.61
„ народний	8,254.11
„ конвенційний	24,883.13
„ сирітський	172,150.88
Разом	$1,808,812.53

Теодор Грицей, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр;
Р. Слободян, г. фін. секр.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за місяць січень 1928 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	23.22	81.	7.20
2.	16.95	82.	5.70
3.	12.60	83.	12.38
4.	2.93	85.	16.65
5.	6.10	86.	6.75
6.	2.70	87.	14.20
7.	27.45	88.	.90
8.	18.28	89.	2.05
9.	23.91	90.	31.50
10.	5.65	91.	24.30
12.	1.80	93.	3.85
13.	2.95	94.	14.85
14.	1.80	95.	6.20
15.	7.20	96.	13.05
16.	8.10	97.	7.00
17.	2.40	98.	7.45
18.	9.90	99.	20.50
20.	7.65	100.	5.95
21.	7.65	102.	23.40
22.	16.88	103.	3.43
23.	2.50	104.	22.05
24.	15.75	105.	10.60
25.	1.60	106.	4.80
26.	4.80	107.	7.20
27.	2.25	108.	8.10
28.	28.90	109.	9.90
29.	17.55	110.	1.00
30.	8.85	112.	14.90
31.	25.20	113.	5.40
34.	20.70	114.	7.00
35.	2.70	115.	.25
36.	.60	116.	9.70
38.	22.75	118.	3.85
39.	7.88	120.	15.98
40.	2.70	121.	12.60
41.	2.60	123.	9.00
42.	9.28	124.	14.40
43.	4.50	126.	3.83
44.	19.35	127.	10.35
45.	12.60	128.	8.60
46.	.50	130.	7.45
47.	2.55	131.	8.45
50.	5.40	132.	17.55
51.	1.60	138.	7.43
52.	.75	135.	6.10
53.	6.08	136.	17.55
54.	.50	137.	17.78
55.	8.10	139.	3.85
56.	20.95	140.	.90
57.	6.75	142.	11.50
58.	10.75	144.	2.25
59.	18.10	145.	1.65
60.	1.35	146.	7.43
61.	4.05	147.	48.60
62.	8.10	148.	4.60
63.	26.55	149.	7.65
64.	7.00	151.	2.50
65.	32.00	153.	2.50
66.	3.88	155.	51.06
67.	13.25	156.	11.65
68.	2.50	158.	1.80
69.	4.50	159.	9.00
70.	24.98	160.	[illegible]
72.	10.15	161.	[illegible]
73.	8.10	162.	5.40
74.	3.15	163.	9.15
75.	17.35	164.	7.50
76.	29.70	165.	[illegible]
77.	7.65	166.	[illegible]
78.	2.05	167.	[illegible]
80.	4.28	168.	18.70

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
170.	11.50	278.	9.45
171.	.25	281.	3.15
172.	.80	282.	26.78
174.	4.10	283.	9.25
175.	7.20	284.	3.85
176.	2.55	285.	4.50
177.	8.85	286.	1.15
179.	23.85	288.	23.85
181.	14.40	289.	3.60
182.	8.35	290.	3.45
183.	3.60	292.	20.25
185.	6.05	293.	1.35
188.	1.25	294.	4.05
189.	3.40	295.	18.45
191.	3.30	296.	8.80
192.	2.70	298.	6.75
193.	7.90	299.	2.70
196.	2.95	300.	17.80
197.	.90	301.	11.48
198.	2.50	302.	.75
200.	13.30	305.	2.50
201.	5.40	306.	1.50
203.	7.65	307.	3.20
204.	2.55	308.	17.35
205.	4.85	309.	2.70
206.	38.48	310.	4.05
207.	2.70	312.	7.20
208.	2.05	314.	1.60
209.	13.05	316.	22.05
210.	4.75	317.	10.60
211.	9.00	318.	6.53
212.	1.65	320.	7.20
213.	22.28	321.	15.10
214.	8.80	323.	8.10
217.	33.53	324.	12.60
218.	38.25	326.	17.10
219.	4.88	327.	.90
220.	16.65	328.	3.40
221.	13.05	330.	3.45
223.	22.50	331.	4.50
224.	1.35	332.	6.30
226.	2.50	333.	9.70
227.	3.40	334.	9.00
228.	5.00	335.	2.70
229.	21.20	336.	9.90
230.	18.90	337.	1.15
231.	7.45	338.	29.25
232.	4.75	339.	10.05
233.	.25	341.	4.73
234.	27.90	342.	27.70
236.	4.45	343.	2.50
237.	19.15	344.	4.55
238.	2.95	345.	10.15
239.	18.90	346.	4.50
241.	7.90	347.	5.40
242.	11.70	350.	2.48
243.	20.05	351.	3.85
244.	2.25	352.	10.45
245.	15.10	355.	3.85
246.	3.60	356.	.75
247.	30.85	357.	4.30
248.	5.63	358.	4.20
250.	1.80	359.	3.15
251.	11.95	360.	7.65
252.	5.20	361.	19.80
253.	2.75	362.	2.95
257.	.90	363.	18.68
258.	4.50	364.	14.18
259.	18.45	365.	12.15
260.	4.95	366.	1.60
261.	2.05	367.	10.58
262.	6.97	368.	.75
263.	6.30	369.	23.65
264.	3.60	370.	8.35
265.	3.60	371.	18.95
266.	2.70	372.	.50
267.	3.40	374.	2.25
268.	3.40	379.	3.15
269.	3.60	380.	4.95
270.	18.00	384.	14.25
271.	2.70	386.	32.18
273.	8.80	388.	13.05
274.	11.03	396.	11.70
275.	7.45	401.	4.28
276.	50.85		

З місячних вкладок	$2,941.14
Процент від бондів	272.50
Процент з банків	1,291.93
Разом	$4,505.57

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Василь Роздай, в. 118	306.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Платня помічних сил	252.00
Видатки канцелярійні	16.97
Разом	$574.97

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. грудня 1927 остала	$55,023.23
Прихід за січень 1928	4,505.57
Разом	$59,528.80
Розхід за січень 1928	574.97
Готівка з кінцем міс. січня 1928 остає	$58,953.83

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$58,953.83
Морґечі	46,100.00
Бонди	17,318.00
Разом	$122,371.83

Стан довжний:

Фонд посмертний	$91,686.31
„ адміністрац.	30,685.52
Разом	$122,371.83

Теодор Грицей, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр;
Р. Слободян, г. фін. секр.

Спомин.

Жінка: Чи памятаєш, що цьому місці тому десять літ...

Чоловік: О так, це тесаме місце, де десять літ тому я не повинен був стрінутися з тобою.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

МУЩИНИ від 18 до 50 літ вчіть... тапіцерства (upholstery), мала вкладка. При сій професії заробляєсь від $10 до $14 денно. Голосіться денно вечерами до: 29

HUDSON RIVER UPHOLSTERING COMPANY,
61 E. 8th Street, New York City

УКРАЇНСЬКА гр.-кат. парохія пошукує дяко-учителя, котрий би знав вести українську вечірну школу, ... вав представлення і концерти. ... ім міг би ще працювати при легкій роботі у фабриці. Місце можна занятий сейчас. Голоситись на адресу **Alexander Melnick, 47 West & Maple Ave. Spring Valley, N. Y.**

КОНКУРС.

Українська Православна Парохія Володимира Великого в Клівленді, Огайо, пошукує іспитованого дяко-учителя, котрий мавби провадити хор, устроювати представлення і учити шкільні діти. Посаду може обняти з першого марта ц. р. Кандидати можуть зголошуватися на адресу парохіяльного секретаря:

ОСИП ЗАПОТОЧНИЙ,
2403 Professor Ave., Cleveland, Ohio

ПОШУКУЮ ЖЕНЩИНИ або старшої дівчини до заряду мого дому. Я вдовець 38 літ, маю четверо дітий найстарше 14 літ, наймолодше 8 л., маю невеличкий капітал. Голоситися письменно до:

D. L., SVOBODA,
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ПАРОХІЯ у Фреквіл, Па., пошукує дяко-учителя. Посаду може обняти від першого марта. Обовязки: провадження церковного хору і давати концерти і представлення, учення вечірної школи. Платня після угоди. Голоситися до предсідателя **ANDREW PUKA, 303 N. Nice St., Frackville, Pa.** 31

ХТО ЩЕ НЕ МАЄ СТІННОГО КАЛЕНДАРЯ

НА 1928 РІК:

ЗАСВИСТАЛИ КОЗАЧЕНЬКИ

ДУЖЕ ГАРНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МОТИВ В 14-ох КОЛЬОРАХ, ПРЕДСТАВЛЯЄ ПОХІД ЗАПОРОЖЦІВ З МУЗИКОЮ.

Сей календар повинен бути оздобою кождої української хати. Календаріюм друкований по українськи, всі свята означені червоними буквами. Хто ще не має сего стінного календаря, нехай сей час замовляє, бо вже на вичерпанню. Ціна з пересилкою 30 ц. 4 календарі за $1.00. Для агентів великий опуст. 32

Замовлення посилайте на нову адресу:

UKRAINIAN BAZAR,
170 E. 4th St., New York, N. Y.

Не виховався.

97-літня мати після похорону свого 65-літнього сина: „Я все говорила, що син мені не виховається".